

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína, soudkyně Mgr. Lenky Krupičkové a soudce Mgr. Lukáše Pišvejce v právní věci žalobce: **A. D. L.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 6. 2025, č. j. 33 A 19/2025 - 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 5. 5. 2025 prováděla hlídka Policie České republiky (dále jen „ČR“) pobytovou kontrolu ve smyslu § 167 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „pobytový zákon“). V jejím rámci zkontrolovala totožnost žalobce – ten jí předložil svůj cestovní doklad a povolení k pobytu s platností do 28. 4. 2026, které vydalo Maďarsko. Následnou lustraci v Cizineckém informačním systému (v Schengenském informačním systému; dále jen „SIS“) hlídka zjistila, že je v něm žalobce evidován jako nežádoucí cizinec, a to od 23. 4. 2025 do 23. 4. 2030; zadávajícím státem bylo Maďarsko. Na žalobce se vztahovalo rozhodnutí o navrácení a jako žádající stát bylo evidováno Maďarsko. Lhůta pro vycestování ze Schengenského prostoru byla žalobci stanovena do dne 1. 5. 2025. Žalobce mimo jiné vypověděl, že na území ČR přicestoval „před pěti dny“ jako turista, není si vědom skutečnosti, že by mu v Maďarsku bylo uděleno správní vyhoštění, naopak má za to, že disponuje povolením k pobytu platným „po celé Evropě“, dále nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v členském státu EU a má v úmyslu se vrátit do Maďarska, případně do Vietnamu, neboť z návratu do země původu nemá obavy. S ohledem na uvedené vzniklo podezření, že se žalobce nachází na území ČR neoprávněně; žalobce byl proto zadržen a rozhodnutím Policie ČR ze dne 5. 5. 2025 zajištěn na 30 dnů za účelem správního vyhoštění, a to podle § 124 odst. 1 písm. e) pobytového zákona.

[2] Žalobce byl umístěn do Z. Odtud požádal dne 7. 5. 2025 o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný na základě této žádosti rozhodl dne 12. 5. 2025 pod č. j. OAM-526/BA-BA07-BA03-Z-2025 tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „azylový zákon“) zajištěn v Z. Dále rozhodl, že doba trvání zajištění je ve smyslu § 46a odst. 5 azylového zákona stanovena do 24. 8. 2025.

[3] Žalobce se proti danému rozhodnutí bránil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji napadeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění uvedl, že pro aplikaci ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) azylového zákona byly splněny zákonné podmínky. Zdůraznil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany nikoli neprodleně po vstupu na území ČR, ani v průběhu jeho pobytu. Naopak žádost podal až po jeho zadržení a umístění do Z. Takový postup je typický pro účelovost žádosti a snižuje její věrohodnost. Žalovaný podle soudu vypočetl důvody, pro něž měl za to, že žalobce podal žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Jde zejména o nelegální pobyt žalobce na území ČR, záměr navrátit se zpět do Maďarska, záznam v SIS, nevyužitou příležitost k podání žádosti dříve v ČR či v Maďarsku a sdělení, že nemá žádné obavy z návratu do Vietnamu.

[4] Žalovaný se podle krajského soudu rovněž správně zabýval tím, že nebyly splněny podmínky pro uložení zvláštního opatření podle § 47 azylového zákona. Soud vyzdvihl, že žalobce přicestoval a pobýval na území ČR bez pobytových oprávnění, chce se vrátit do Maďarska, nemá zde žádné rodinné, sociální, ekonomické či jiné vazby, ani zde nemá hlášeno místo pobytu. Soud rovněž zohlednil, že žalobce při zadržení uvedl, že nedisponuje žádnými finančními prostředky, které by použil k životu na území ČR či k vycestování. I tento aspekt zakládá pochyby o účelnosti uložení zvláštního opatření. Námitku tvrzené nevědomosti žalobce o protiprávnosti jeho pobytu na území ČR krajský soud rovněž neshledal důvodnou – je povinností žalobce zajistit si příslušná povolení k pobytu a pohybu v členských státech EU udržovat je aktuální a platná. Soud z daných důvodů nesouhlasil ani s tvrzením žalobce, že *„nevědomost o pozbytí platnosti jeho maďarského pobytového oprávnění jej automaticky zbavuje odpovědnosti a vylučuje jeho zajištění.“* Nadto zdůraznil, že *„nevědomost žalobce o pozbytí platnosti jeho maďarského pobytového oprávnění je přinejmenším pochybná, neboť zadání záznamu do SIS nutně muselo předcházet řízení, o kterém žalobce musel být informován.“*

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Ta je podle stěžovatele přijatelná, neboť *„[ř]eší otázku, zda je [možné] zajistit cizince, který vědomě neporušil právní předpisy ČR, byl v dobré víře, že na jejím území pobývá oprávněně. Dále otázku, zda nedostatek finančních prostředků v době zajištění je dostatečným důvodem pro nahrazení zajištění zvláštním opatřením.“* K prvnímu z důvodů stěžovatel namítá, že vědomě neporušil žádné právní předpisy, *„což samo o sobě vylučuje automatické zajištění“* ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) azylového zákona. Podle stěžovatele se sice krajský soud s totožnou žalobní námitkou vypořádal v odst. 11 napadeného rozsudku, současně však pominul jeho vysvětlení, že o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku ani jinde dříve nežádal, neboť mu pobyt v EU, a tedy ochranu proti návratu do Vietnamu, zajišťovalo maďarské povolení k pobytu. Stěžovatel přicestoval do ČR jako turista, při svém zajištění se dozvěděl

pokračování

o neplatnosti maďarského povolení k pobytu, a proto teprve potom požádal o udělení mezinárodní ochrany. Důvodem podání žádosti tedy nebylo samotné zajištění. Ke druhé tvrzené příčině přijatelnosti stěžovatel doplňuje, že ačkoli finanční prostředky v době zadržení neměl, může si je legálně obstarat, bude-li ze zajištění propuštěn. Nadto jeho zajištění pro nedostatek finančních prostředků představuje protiústavní majetkovou diskriminaci.

[6] Stěžovatel také namítá, že podle krajského soudu byla splněna jedna z podmínek uvedených v § 46a odst. 1 písm. e) azylového zákona týkající se hrozby vyhoštění; soud však neuvedl, z čeho splnění této podmínky dovodil. Krajský soud dále zmínil, že je stěžovatel evidován v SIS, avšak neuvedl, na základě čeho k této evidenci došlo. Stěžovatel doplňuje, že s ním v Maďarsku nikdy žádné řízení o vyhoštění vedeno nebylo. Dále namítá, že žalovaný nezákonně a nedůvodně vyloučil možnost uložení zvláštního opatření. Krajský soud jeho závěry potvrdil. Stěžovatel však má za to, že zvláštní opatření mají mít přednost před zajištěním vždy, je-li to možné. Tak by tomu podle stěžovatele mělo být zvlášť v jeho případě, neboť *„do ČR přicestoval jako turista v dobré víře v platnost svého pobytového oprávnění.“* Nakonec stěžovatel namítá, že podle rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu *„je při ukládání zvláštních opatření třeba zohlednit zejména pobytovou historii cizince, včetně případného maření předchozích rozhodnutí. Z tohoto hlediska pobytová historie žalobce hovoří v jeho prospěch.“* Z uvedeného dovozuje, že napadený rozsudek dané judikatuře neodpovídá.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval závěry obsažené v jeho rozhodnutí a navrhl, aby Nejvyšší správní soud stížnost jako nepřijatelnou odmítl.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[9] Nejvyšší správní soud na úvod předesílá, že stěžovatel je v kasační stížnosti povinen *„cíleně reagovat na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě jeho argumentaci. Nepostačuje, je-li kasační stížnost pouhým opakováním žalobních námitek. Převzít do kasační stížnosti argumentaci ze žaloby je možné, avšak pouze v rámci cílené polemiky se závěry krajského soudu, případně v rámci poukazu na to, že argumentace v žalobě nebyla krajským soudem vypořádána (a jeho rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné). Účelem kasační stížnosti není ještě jednou, před vyšší instancí, zopakovat vypořádání žalobních bodů, kterými se již zabýval krajský soud, nýbrž polemizovat se závěry samotného krajského soudu, a tím prověřit jejich zákonnost. [...] kasační stížnost (její část), která fakticky beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřípustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.),“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2023, č. j. 3 Afs 231/2022 - 46, odst. [16]).

[10] Lze rovněž připomenout, že ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. upravuje mimo jiné zákaz nových námitek v řízení o kasační stížnosti, pokud bylo možné námitky uplatnit již v řízení před městským soudem (srov. např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 3. 2019,

č. j. 1 Azs 464/2018 - 24, odst. [24], nebo ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008 - 104). Smyslem této úpravy je zachovat charakter řízení o kasační stížnosti a zabránit stěžovateli, aby v kasační stížnosti uplatnil jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol., Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, právní stav k 31. 5. 2019, dostupné v systému ASPI, k § 104 odst. 27).

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. „[j]estliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.“

[12] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti formuloval Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. Za přijatelnou lze kasační stížnost považovat tehdy, pokud (A) Nejvyšší správní soud považuje za potřebné vyjádřit se k zásadní právní otázce, (B) je nutno sjednotit rozdílnou judikaturu krajských soudů, (C) Nejvyšší správní soud považuje za vhodné učinit tzv. judikaturní odklon, anebo (D) krajský soud hrubě pochybil při výkladu či aplikaci hmotného nebo procesního práva, a toto pochybení mělo zásadní dopad do hmotněprávního postavení účastníků řízení.

[13] V první řadě spatřuje stěžovatel důvod přijatelnosti své kasační stížnosti v dosud neřešené otázce, zda je nedostatek finančních prostředků v době zajištění „dostatečným důvodem pro nabrání zajištění zvláštním opatřením.“ Pro úplnost Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel zjevně zaměnil jednotlivé pojmy ve své argumentaci. Stěžovatel se zřetelně domáhá potvrzení závěru, že nedostatek finančních prostředků není důvodem pro odmítnutí uložení zvláštního opatření. Kasační soud však upozorňuje, že námitka vztahující se k dané otázce pouze beze změny opisuje obsah žaloby (srov. její str. 3, poslední odstavec) a nijak nereaguje na závěry krajského soudu, který se s danou žalobní námitkou vypořádal (srov. odst. 13 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud se námitkou s ohledem na shora uvedenou judikaturu nezabýval, neboť je ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná. Pro úplnost lze připomenout, že zkoumání přípustnosti námítky má přednost před posouzením její přijatelnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2006, č. j. 8 Azs 5/2006 - 30). Kasační soud proto přijatelnost kasační stížnosti ve vazbě na tuto námitku nehodnotil.

[14] Co se týče námítky, že stěžovatel porušil právní předpisy nevědomky, ta je zčásti opět toliko zkopírováním žaloby (srov. její str. 2, první odstavec). Přitom svou argumentaci nijak nevztahuje k závěrům krajského soudu (srov. odst. 15 napadeného rozsudku). I v této části je kasační stížnost nepřijatelná. Stěžovatel k tomu doplňuje, že krajský soud opomenul jeho vysvětlení, z něhož plyne, že skutečně „vědomě neporušil právní předpisy“. Tato námitka sice je přípustná, je však fakticky nepravdivá, a tím pádem zcela nepřiléhavá. Krajský soud tvrzené vysvětlení neopomenul, neboť stěžovatel takovou argumentaci v žalobě neuvedl. Takto ani jinak stěžovatel neprokázal pravdivost premisy, na níž zakládá údajnou dosud neřešenou právní otázku, kterou má podle něj zdejší soud posuzovat. V předchozích řízeních nebylo nijak prokázáno, že stěžovatel „vědomě neporušil právní předpisy ČR [a] byl v dobré víře, že na jejím území pobývá oprávněně.“ Jde proto

pokračování

o situaci čistě hypotetickou, kterou správní soudy nejsou povolány řešit, neboť rozhodují konkrétní spory na základě zjištěného skutkového stavu (srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 As 400/2017 - 25, odst. [18]). Nejvyšší správní soud se proto daným tvrzením z hlediska přijatelnosti dále nezabýval.

[15] Pokud jde o námitku vztahující se k aplikaci zvláštních opatření, stěžovatel sice namítá, že mají mít před zajištěním přednost, nijak však nereaguje na odst. 12 napadeného rozsudku, v němž se krajský soud s otázkou uplatnění zvláštních opatření vypořádal. Stejně tak pouze opakuje své žalobní námítky (srov. str. 3 jeho žaloby). I tato námitka je nepřijatelná. Namítá-li stěžovatel, že v jeho případě mělo být přihlédnuto k jeho pobytové historii, Nejvyšší správní soud podotýká, že danou námitku v žalobě neuplatnil, ačkoli tak jednoznačně učinit mohl. Podmínky pro uložení zvláštních opatření představují stěžejní otázku, na níž své právní hodnocení založil již žalovaný. Daná námitka je rovněž nepřijatelná.

[16] Konečně, stěžovatel krajskému soudu vytýká dílčí nezákonnosti vztahující se k odůvodnění napadeného rozsudku. Takové pochybení by mohlo zakládat přijatelnost kasační stížnosti pouze tehdy, pokud by svým významem podstatně přesahovalo vlastní zájmy stěžovatele – tvrzené nezákonnosti by tedy musely být extrémní povahy a takového rázu, že by bylo v rozporu se samotným principem práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny, pokud by k nim Nejvyšší správní soud nepřihlédl. Taková však situace v projednávané věci není. Krajský soud jednoznačně uvedl, jaké byly důvody zajištění stěžovatele a jakou roli v něm hrál časový odstup, s nímž stěžovatel o udělení mezinárodní ochrany požádal (srov. odst. 11 napadeného rozsudku). Podmínka hrozícího vyhoštění vyplývá výslovně ze str. 1 odst. 2 rozhodnutí žalovaného, což krajský soud reflektoval v odst. 1 napadeného rozsudku. Pokud jde o příčinu evidence stěžovatele v SIS, právní předpisy krajskému soudu neukládají, aby ji blíže zkoumal. S ohledem na to Nejvyšší správní soud předmětnou kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104 odst. 1 s. ř. s.

[17] Kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o této stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Na straně žalovaného nebyly zjištěny žádné skutečnosti, jež by mohly vést k mimořádné aplikaci § 60 odst. 1 s. ř. s. ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, publ. pod č. 4219/2021 Sb. NSS.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. listopadu 2025

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu